

Institut za
javne financije

NEWSLETTER

doi: 10.3326/nlh.2024.6

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

#06

Zagreb, siječanj 2024.

Zagreb,
siječanj 2024.

#06

NEWSLETTER

PRIKAZI RADOVA

3

Proračunska transparentnost smanjuje dug gradova

Koliko su dobre procjene vrijednosti igrača HNL-a na mrežnoj stranici *Transfermarkt*?

NAJAVE DOGAĐANJA

12

ODRŽANE KONFERENCIJE, PREDAVANJA, RADIONICE

13

PUBLIKACIJE INSTITUTA

20

Proračunska transparentnost smanjuje dug gradova

Pripremila: Simona Prijaković

Analiza proračunske transparentnosti svih 128 hrvatskih gradova u razdoblju od 2019. do 2021. otkriva da gradovi s nižim razinama proračunske transparentnosti imaju više iznose izravnoga duga i neplaćenih dospjelih obveza te višu stopu nezaposlenosti. Nadalje, gradovi s nižim razinama proračunske transparentnosti imaju manje stanovnika, niže dohotke po stanovniku te manji stupanj političke konkurencije. Rezultati analize ukazuju da bi lokalne jedinice trebale objavljivati više proračunskih dokumenata kako bi građani mogli sudjelovati u proračunskom procesu i kako bi razina izravnoga duga bila niža.

Transparentni proračuni omogućuju uvid u potpune, točne, pravovremene i razumljive proračunske informacije čime bi se građani mogli angažirati i pokušati utjecati na efikasnost prikupljanja i trošenja javnih sredstava, odnosno ponude javnih dobara i usluga. Povećanom transparentnošću proračuna smanjuje se asimetričnost informacija između lokalnih vlasti i građana, što može povećati i povjerenje građana u lokalnu vlast. No unatoč prilično velikoj rasprostranjenosti i upotrebi interneta te niskim

troškovima objavljivanja, gradovi se uvelike razlikuju po količini objavljenih proračunskih dokumenata na svojim mrežnim stranicama. Upravo je to bila motivacija istraživačkoga rada „Proračunska transparentnost i dug gradova u Republici Hrvatskoj” (*Ekonomska misao i praksa*, 2023.), u kojemu je **Simona Prijaković** (Institut za javne financije) utvrdila vezu *online* proračunske transparentnosti i izravnoga duga hrvatskih gradova.

Istraživanje je provedeno u sklopu projekta „Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj”.¹ U okviru tog projekta razina transparentnosti proračuna svih hrvatskih lokalnih jedinica mjeri se na način da se na mrežnim stranicama lokalnih jedinica svake godine istražuje dostupnost pet ključnih proračunskih dokumenata: izvještaja o godišnjemu i polugodišnjemu izvršenju proračuna, prijedloga proračuna, izglasanoga proračuna te proračunskoga vodiča za građane. U radu su korišteni podatci za razdoblje 2019. – 2021. i primijenjena je klaster-analiza kako bi se istražila veza razine transparentnosti proračuna i izravnoga duga svih 128 hrvatskih gradova.

Proračunski deficit javlja se kada su javni rashodi veći od prihoda, a financira se zaduživanjem i predstavlja izravni dug gradova – što predstavlja zbroj obveza za kredite, zajmove i vrijednosnice. Rezultati istraživanja pokazuju da hrvatski gradovi s nižom razinom transparentnosti proračuna imaju više iznose izravnoga duga, odnosno razina duga smanjuje se uslijed povećanja

¹ *Projekt i rad doktorandice Simone Prijaković financira Hrvatska zaklada za znanost – HRZZ (IP-2019-04-8360).*

transparentnosti proračuna. Gradovi s nižim razinama transparentnosti proračuna imaju i manje stanovnika, niže dohotke po stanovniku te niži stupanj političke konkurencije. U lokalnim jedinicama s nižim dohotkom po stanovniku manja je i popularnost lokalnih političara na vlasti koji u cilju njenog povećanja povećava i razinu javne potrošnje, a time i iznos duga. Politička konkurencija računata je kao Herfindahlov indeks, i ako je on najviši (1), radi se o jednostranačkoj lokalnoj vlasti, odnosno nema političke konkurencije. Gradovi s nižim razinama transparentnosti proračuna imaju i više iznose neplaćenih dospjelih obveza te višu stopu nezaposlenosti. U lokalnim jedinicama s lošijim gospodarskim razvojem odnosno nižom razinom dohotka viša je i stopa nezaposlenosti. Nadalje, lokalne jedinice koje imaju viši izravni dug imaju i više neplaćenih dospjelih obveza.

Transparentnost proračuna odnosi se na sustavno i pravovremeno objavljivanje svih relevantnih proračunskih informacija kako bi se potaknulo građane da svojim angažmanom utječu na odgovornost političara na vlasti pri prikupljanju i trošenju javnih sredstava. Stoga povećana transparentnost proračuna vodi većemu povjerenju birača, čineći biračima javna dobra i usluge zanimljivijima, te time povećava javnu potrošnju i javne rashode, što vodi nižim proračunskim deficitima i postizanju bolje fiskalne discipline i kontrole javne potrošnje, što sve pak vodi nižemu javnom dugu.

Dug je varijabla stanja koja povezuje nekoliko uzastopnih lokalnih vlasti. Različiti političari na vlasti mogu imati različite fiskalne preferencije, primjerice razinu i/ili strukturu javne potrošnje. Ako aktualni političar nije siguran u svoj ponovni izbor, možda će se, dok je na dužnosti nositelja izvršne vlasti, odlučiti za višu razinu proračunskoga manjka (deficita), odnosno povećanje javnoga duga.

Tako bi aktualni političar mogao utjecati na fiskalne odluke budućega političara na vlasti, odnosno ograničiti mogućnosti njegove politike i vlasti u toj lokalnoj jedinici na način da ga prethodnik obveže da slijedi javne politike bliže preferencijama aktualnoga političara.

No povećana proračunska transparentnost sama po sebi nije dovoljna za postizanje boljega fiskalnog učinka, ali ipak može utjecati na smanjivanje mogućnosti lokalnih vlasti da provode proračunske manipulacije za ostvarivanje svojih oportunističkih ciljeva. Dodatno bi se i građani trebali angažirati, zahtijevati veću proračunsku transparentnost te sudjelovati u procesu planiranja i izvršenja proračunskih sredstava. Općenito, građani, mediji i stručnjaci trebaju konstantno i kontinuirano kvalitetnije analizirati i bolje kontrolirati lokalne financije, posebice u predizbornim i izbornim godinama.

Ujedno, u ovome radu dokazana je i negativna veza između izravnoga duga i transparentnosti proračuna na lokalnoj razini, što znači da lokalne jedinice moraju objavljivati više proračunskih dokumenata kako bi građani u što većoj mjeri mogli sudjelovati u proračunskome procesu, pa bi se posljedično smanjivala razina njihova izravnog duga.

Koliko su dobre procjene vrijednosti igrača HNL-a na mrežnoj stranici *Transfermarkt?*

Pripremio: Denis Alajbeg

Analizirajući domaće prvoligaške klubove u razdoblju od deset natjecateljskih sezona, utvrđeno je kako većina igrača napušta svoje klubove bez plaćene odštete. Zbog toga je ukupna vrijednost transfera oko 40 % niža od procjene ukupne tržišne vrijednosti koju su ti igrači u trenutku odlaska imali na mrežnoj stranici Transfermarkt. Međutim, ako se u obzir uzmu samo transferi s plaćenom odštetom, njihova se vrijednost gotovo u potpunosti podudara s Transfermarktovom procjenom tržišne vrijednosti te je između tih dviju varijabli potvrđena jaka i značajna statistička veza. Vjerojatnost plaćenoga transfera povećava se s rastom tržišne vrijednosti, a povećana tržišna vrijednost igrača – pogotovo iznad milijun eura – povećava i točnost procjene vrijednosti samoga transfera.

Prodaja registracija igrača izuzetno je bitan izvor financiranja većine hrvatskih prvoligaških klubova. [Zoran Bubaš](#) i [Bojan Morić Milovanović](#) iz Instituta za javne financije te [Denis Alajbeg](#) (Zagrebačka škola ekonomije i managementa) u radu „[Financial Health and Self-Sustainability of a Small European Football League: The Realities of Top-Flight Croatian Football](#)” (*Sustainability*, 2022.) pokazali su da se domaći klubovi uglavnom ne mogu financirati iz „čistih” nogometnih prihoda (TV prava, ulaznice, sponzorstva i komercijalni prihodi). Bez transfera, razlika između ukupnih poslovnih prihoda i rashoda vodećih klubova Hrvatske nogometne lige (HNL) – Dinama, Hajduka, Rijeke, Osijeka, Gorice, Lokomotive, Slaven Belupa i Istre – konzistentno je negativna i agregirano od 2018. do 2022. iznosi oko 37 milijuna eura u prosjeku godišnje. To je velika svota i u relativnome smislu jer operativna marža HNL-a (omjer dobiti i prihoda bez transfera) u tome je razdoblju duboko negativna i iznosi u prosjeku 66 % godišnje. Za usporedbu, prosječna operativna marža vodećih 20 europskih liga u zadnjih je nekoliko godina iznosila oko –10 %, a ostalih liga oko –30 %.

Domaći su klubovi ove velike gubitke u potpunosti pokrili neto transferima (razlika između vrijednosti izlaznih i ulaznih transfera), koji su od 2018. do 2022. u prosjeku godišnje iznosili 37,25 milijuna eura na razini lige. Važnost prodaje talenata vidljiva je i u udjelu neto transfera u ukupnim poslovnim prihodima koji za HNL iznosi 70 %. To je, prema UEFA-inim podacima, čini ligom koja najviše ovisi o transferima u Europi, jer prve sljedeće lige – Portugala, Rumunjske i Slovenije – imaju udio neto transfera u prihodima od oko 30 %.

Kako su izlazni transferi od ključne važnosti za uredno funkcioniranje naših nogometnih prvoligaša, procjene trenutne

vrijednosti njihovih igrača na mrežnoj stranici *Transfermarkt* pozorno se prate. Inozemna istraživanja najčešće potkrepljuju tezu da procjene vrijednosti nogometaša s *Transfermarkta* u prosjeku relativno dobro odražavaju njihovu transfernu vrijednost, a Denis Alajbeg u radu „*Procjene vrijednosti igrača HNL-a na Transfermarktu*” (*Oeconomica Jadertina*, 2023.) ispitao je vrijedi li ta spoznaja i za HNL.

S *Transfermarkta* su prikupljeni podatci o tržišnoj i transfernoj vrijednosti za ukupno 1689 igrača koji su od početka ljetnoga prijelaznog roka sezone 2013./2014. do završetka zimskoga prijelaznog roka sezone 2022./2023. iz hrvatskih prvoligaških klubova otišli u inozemstvo ili u druge domaće klubove. Transferi s plaćenom odštetom čine manji dio uzorka, bilo ih je samo 261 (15,5 %). Ostalih 1428 igrača (84,5 %) klubove je napustilo bez odštete. To se poklapa s podacima iz FIFA-e kako se na međunarodnoj razini samo 13 do 14 % transfera sklapa uz financijsku kompenzaciju.

Prema *Transfermarktu*, ukupna tržišna vrijednost svih 1689 igrača u trenutku odlaska bila je 857,1 milijun eura, a ukupan iznos poznate plaćene naknade iznosio je 522,4 milijuna eura. Dakle, klubovi su za igrače koji su ih napustili dobili čak 335 milijuna eura manje (–39,05 %) od iznosa koji je *Transfermarkt* navodio kao njihovu tržišnu vrijednost, što je veliko odstupanje od postavljene teze da bi transferna vrijednost trebala biti blizu tržišne. U tome je smislu dobro imati određene rezerve prema nominalnim vrijednostima momčadi na *Transfermarktu* na koje se domaći nogometni dužnosnici često pozivaju.

No ako se gledaju samo transferi s plaćenom odštetom (njih 261), zaključak je dijametralno suprotan: *Transfermarkt* je izuzetno dobro

procijenio ukupnu tržišnu vrijednost igrača jer je transferna vrijednost od 522,4 milijuna eura bila gotovo identična tržišnoj od 514,6 milijuna eura. Drugim riječima, ako je poznato da će za igrače biti plaćena naknada, onda je njihova tržišna vrijednost na *Transfermarktu* dosta dobra procjena ukupnoga iznosa njihovih budućih transfera, barem u agregiranome smislu.

Naravno da nije uvijek moguće unaprijed znati koji će igrač biti prodan za financijsku kompenzaciju, a koji će napustiti klub bez odštete. Ali tržišna vrijednost ipak može biti vrlo korisna u procjeni izgleda za ostvarivanje plaćenoga transfera. Naime, veća tržišna vrijednost igrača na *Transfermarktu* povećava vjerojatnost da će se ostvariti plaćeni transfer, ali i točnost procjene, pogotovo za igrače koji su razvili tržišnu vrijednost veću od milijun eura.

Uz analizu na razini čitave lige, napravljena je i raščlamba transfera po pojedinim klubovima. Jedini klub koji ima ukupnu transfernu vrijednost igrača vrlo blizu njihovoj tržišnoj vrijednosti jest Dinamo. On je u 10 sezona od transfera uprihodio gotovo isti iznos (251 milijun eura) koji je *Transfermarkt* navodio kao tržišnu vrijednost igrača u trenutku kada su napuštali klub (261 milijun). U praksi to znači da uprava Dinama ima osnove smatrati kako tržišna vrijednost momčadi po *Transfermarktu* relativno dobro odražava potencijalni utržak od mogućih prodaja igrača. Hajduk bi, s druge strane, trebao biti nešto oprezniji kada tumači vrijednost svoje momčadi na *Transfermarktu*; u zadnjih je deset godina ukupna vrijednost realiziranih transfera bila niža od tržišne vrijednosti igrača za gotovo 30 %. Rijeka bi mogla kalkulirati s mogućim diskontom na tržišnu vrijednost momčadi i do 40 %, Osijek do 45 % itd.

Potvrđeno je da iz rezultatski manje uspješnih domaćih klubova dosta igrača odlazi bez odštete, ali to isto vrijedi čak i za naše najbolje i najpopularnije klubove: iz Dinama je u zadnjih deset godina i do 60 % igrača otišlo bez naknade, iz Hajduka i Rijeke do 70 %, a iz Osijeka do 80 %.

Transfermarkt, dakle, ozbiljno podbacuje u procjeni ako se promatraju svi nogometaši koji su otišli, ali je relativno točan kada se u obzir uzimaju samo oni igrači za koje se platila naknada. Treba, međutim, uzeti u obzir da se radi o agregiranome rezultatu na osnovi 261 pojedinačnoga transfera u razmjerno dugome razdoblju (10 sezona). U stvarnosti će se neki igrači prodati po višoj, a neki po nižoj cijeni od tržišne procjene, ali će dugoročno promjene transfernih vrijednosti u prosjeku dobro odražavati promjene tržišnih vrijednosti nogometaša HNL-a.

Za domaće je klubove reinvestiranje transfernih prihoda u infrastrukturu, tehnologiju i struku, kao i stalno razvijanje novih mladih igrača i njihovo promoviranje u prvim momčadima od egzistencijalne važnosti. Bez toga bi se priljev talenata mogao ozbiljno usporiti, a time i zlatna žila koja domaće klubove drži financijski održivima.

NAJAVE DOGAĐANJA

PSE predavanje

Sebastian Beer (Međunarodni monetarni fond) održat će 16. siječnja 2024. virtualno predavanje „Tax distortions from inflation: What are they? How to deal with them?“, koje se temelji na istoimenome članku objavljenom u časopisu *Public Sector Economics*.

Beer sa svojim suautorima – Markom Griffithsom i Alexanderom Klemmom – u članku pruža opsežan pregled najrelevantnijih ne-neutralnosti u poreznim sustavima uzrokovanih inflacijom. Pri tome kombinira nalaze iz postojeće literature s novim prikazima i dokazima učinaka.

Dodijeljene nagrade za 2023. Zaklade *Hanžeković*

Zaklada *Prof. dr. Marijan Hanžeković* dodijelila je – 24. godinu zaredom – nagradu za najbolje znanstvene radove u četvrtak, 7. prosinca 2023.

U redovitoj kategoriji, 6500 eura, diplomu i medalju dobio je **Petar Sorić** s *Ekonomskoga fakulteta u Zagrebu* za rad „The Euro and Croatian inflation: much ado about nothing?”.

U studentskoj kategoriji, 2000 eura i diplomu dobila je **Enja Erker** s *Fakulteta za matematiku i fiziku Sveučilišta u Ljubljani* za rad „Forecasting medical inflation in the European Union using the ARIMA model”.

Nagrađeni radovi bit će objavljeni u časopisu *Public Sector Economics*.

Natječaj za 2024. godinu otvoren je i dostupan na [mrežnoj stranici Zaklade](#).

Članovi Odbora za dodjelu nagrada 2023.: Velibor Mačkić (Ekonomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu), Andrea Mervar (Ekonomski institut, Zagreb), Katarina Ott (Institut za javne financije), Branko Stanić (Institut za javne financije) i Tihana Škrinjarić (*Bank of England*).

PSE predavanje

Produktivnost i učinkovitost nizozemskih ministarstava

Profesor [Jos L. T. Blank](#) s nizozemskog *Delft University of Technology* i predsjednik zaklade Instituta za učinkovitost javnoga sektora (IPSE) održao je 30. studenoga 2023. predavanje o produktivnosti i učinkovitosti nizozemskih središnjih državnih tijela na temelju [članka](#) objavljenoga u časopisu *Public Sector Economics*.

Kako bi izmjerili produktivnost, Blank i njegovi suautori – Alex A. S. van Heezik i Bas Blank – procijenili su funkciju prosječnoga troška na temelju podataka nizozemskih ministarstava tijekom razdoblja 2012. – 2019. Rezultati pokazuju da postoje velike razlike u učinkovitosti ministarstava, a s vremenom ne dolazi do velikih promjena, vjerojatno zbog nedostatka inovativnosti, neučinkovite birokracije i sve složenije papirologije.

[Prezentacija](#) i [snimka](#) predavanja dostupne su na mrežnoj stranici Instituta.

PSE predavanje

Rashodi za obrazovanje, ekonomski razvoj i veličina države

Na virtualnoj prezentaciji 9. studenoga 2023. u organizaciji časopisa *Public Sector Economics* Mark Millin, s Odsjeka za ekonomiju Sveučilišta u Aucklandu, održao je predavanje o rashodima za obrazovanje, gospodarskome razvoju i veličini države.

Millin i suradnici u članku ispituju povezanost gospodarskoga razvoja i dvije mjere javnih rashoda za obrazovanje na nacionalnoj razini: „udio u BDP-u” i „udio u proračunu”. Analiza proizlazi iz jednostavnoga istraživačkog pitanja: troše li bogatije zemlje više od siromašnijih za obrazovanje? I to gledano prema objema mjerama.

Autori su svoja zapažanja formulirali kao skup provjerljivih prijedloga koji bi se mogli primijeniti na druga područja javnih rashoda kako bi se vidjelo jesu li empirijski obrasci tipični samo za rashode za obrazovanje.

Njihov zaključak jest da bi se buduća istraživanja mogla usredotočiti na testiranje prijedloga nejednakosti identificiranih u ovoj studiji na druge segmente javne potrošnje (npr. udio u BDP-u i udio u proračunu rashoda za zdravstvo, obranu ili socijalnu skrb).

Na mrežnoj stranici Instituta dostupne su [snimka](#) i [prezentacija](#) predavanja.

Konferencija

Public Sector Economics 2023 – Health Systems after the Pandemic

Na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji [Ekonomika javnoga sektora: Zdravstveni sustavi nakon pandemije](#), održanoj 20. listopada u organizaciji Instituta za javne financije, stručnjaci su analizirali socioekonomske posljedice pandemije na zdravstvene sustave, razmijenivši znanja, iskustva i moguća rješenja za izazove s kojima su suočeni zdravstveni sustavi.

Raspravljalo se, među ostalim, o ranjivostima zdravstvenih sustava, (ne)jednakostima u korištenju zdravstvene skrbi, zdravstvenoj skrbi tijekom pandemije, (ne)zadovoljstvu zdravstvenih radnika, utjecajima na rodne razlike u zdravlju i o ulozi religije u otporima cijepljenju.

Pozvano predavanje održala je Lucie Bryndová, savjetnica u [Odjelu za zdravstvo OECD-a](#). Sudionicima konferencije uvodno su se obratili Marko Primorac, ministar financija; Vili Beroš, ministar zdravstva; Gabriele Giudice, zamjenik direktora Glavne uprave za gospodarske i financijske poslove Europske komisije i načelnik odjela za gospodarstva Hrvatske i Španjolske; i ravnatelj Instituta Vjekoslav Bratić.

Dodatne informacije, prezentacije kao i snimke predavanja i sesija dostupne su na [mrežnoj stranici konferencije](#).

Okrugli stol

Kolektivno pregovaranje i dohodovna nejednakost

Na virtualnome okruglom stolu „Kolektivno pregovaranje i dohodovna nejednakost”, održanom 3. listopada, Predrag Bejaković predstavio je rezultate projekta [Pregovaranje za ravnopravnost – Jačanje sustava kolektivnog pregovaranja kako bi se osigurale poštene plaće i riješila dohodovna nejednakost u Europi](#) kao i ključne preporuke za Hrvatsku.

Kako bi kolektivno pregovaranje u RH imalo veću ulogu u ublažavanju dohodovne nejednakosti, valja jačati kapacitet socijalnih partnera i razvijati pregovore na sektorskoj razini. Važno je sustavno poticati i razvijati svijest i aktivnosti socijalnih partnera o temi dohodovne nejednakosti. Treba unapređivati suradnju između sindikata i Hrvatske udruge poslodavaca (HUP-a), što ponajprije zahtijeva jačanje međusobnoga povjerenja, kao i postići veću koordiniranost u radu sindikata. Vlada mora prihvatiti kolektivno pregovaranje kao važno oruđe rješavanja problema na tržištu rada i predložiti institucionalni okvir kojim se potiče njegov razvoj. Potrebno je osnažiti ulogu i važnost Gospodarsko-socijalnoga vijeća (GSV-a), dok bi obrazovanje, zaštita na radu i mobilnost radnika trebali dobiti na većoj važnosti u pregovorima. Konačno, nužno je razvijati stabilan sustav praćenja podataka vezanih uz kolektivno pregovaranje i industrijske odnose. Više o predstavljenim rezultatima dostupno je u [Osvrtu Instituta za javne financije](#).

PSE predavanje

Analiza rashoda po funkcijskoj klasifikaciji u zemljama bivše Jugoslavije

Marko Crnogorac i Santiago Lago Peñas (*Governance and Economics Research Network, University of Vigo, Španjolska*) održali su 29. rujna 2023. predavanje na temelju članka o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji u zemljama bivše Jugoslavije objavljenoga u časopisu *Public Sector Economics*.

U članku su obuhvaćena tri aspekta javnih rashoda u zemljama bivše Jugoslavije. Prvo je analiza konvergencije potvrdila da se javni rashodi 2011. – 2019. razlikuju u dinamičkim, statičkim i strukturnim aspektima. Ipak, analiza osjetljivosti javnih rashoda na ekonomski ciklus potvrdila je da je u razdoblju 2005. – 2019. javna potrošnja bila protuciklična, pri čemu su na rezultate utjecali rashodi za zdravstvo, obrazovanje i socijalnu zaštitu, što se može objasniti automatskim stabilizatorima i rigidnošću rashoda. Konačno, analiza odrednica ukupnih rashoda po funkcijskoj klasifikaciji pokazala je nekoliko zanimljivih rezultata: socijalni rashodi povećavaju se u izbornim godinama; njihov rast očekuje se u manje raznovrsnim stranačkim sustavima, a smanjeni su u gospodarstvima s rastućim BDP-om i smanjenjem nezaposlenosti.

Dostupne su [snimka](#) i [prezentacija](#) ovoga predavanja.

PSE predavanje

Izazovi dugotrajne njege među starijim osobama

Časopis *Public Sector Economics* i njegov izdavač Institut za javne financije organizirali su 19. rujna 2023. predavanje Maje Matanić Vautmans, Marijane Oreb i Saše Drezgića, s *Ekonomskoga fakulteta u Rijeci*, o nejednakostima u korištenju dugotrajne njege među starijim osobama.

Predstavljanje se temelji na članku „*Socioeconomic inequality in the use of long-term care for the elderly in Europe*”. Autori su istaknuli kako te nejednakosti ovise o čimbenicima poput prihoda, urbano-ruralnoga okruženja, obrazovanja, sastava obitelji, dobi kao i težine zdravstvenih komplikacija. Predstavili su ključne izazove dugotrajne njege u EU-u i nejednakosti u korištenju formalne i neformalne kućne njege u razdoblju 2019. – 2020. među korisnicima starije životne dobi te ukazali na čimbenike koji o(ne)mogućuju korištenje željenoga oblika njege. Pojasnili su nejednakosti unutar socijalnoga sektora i ukazali na mogućnosti unapređenja kvalitete i jednakosti za skrb starijih na nacionalnoj i europskoj razini, što je posebice aktualno zbog sve izraženijega udjela starijih u općoj populaciji i kroničnoga nedostatka adekvatnih tržišnih opcija.

Dostupna je [prezentacija izlaganja](#) na mrežnoj stranici Instituta.

Osvrti Instituta za javne financije

Periodična publikacija *Osvrti Instituta za javne financije* nasljednik je ranijih Institutovih izdanja *Aktualnih osvrta* i *Newslettera*. U *Osvrtima* istraživači komentiraju aktualna fiskalna zbivanja i analiziraju teme iz područja ekonomike javnoga sektora. Namijenjeni su zainteresiranoj javnosti i medijima.

U 2023. objavljeno je šest *Osvrta*:

br. 135 – „Kako pomoći pružateljima neformalne dugotrajne skrbi?“ / Marijana Bađun, 30. studenoga 2023.

br. 134 – „Ostvarenje proračuna gradova, općina i županija u 2021. i 2022.“ / Mihaela Bronić, Katarina Ott, Simona Prijaković, Branko Stanić, 14. studenoga 2023.

br. 133 – „Uloga kolektivnog pregovaranja u smanjivanju dohodovne nejednakosti u Hrvatskoj“ / Predrag Bejaković, Marijana Bađun, Martina Pezer, 25. listopada 2023.

br. 132 – „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2022. – travanj 2023.“ / Mihaela Bronić, Katarina Ott, Miroslav Petrušić, Simona Prijaković, Branko Stanić, 5. srpnja 2023.

br. 131 – „Izmjene poreznih propisa u 2023.“ / Ivica Urban, Slavko Bezeredi, Vjekoslav Bratić, 6. lipnja 2023.

NEWSLETTER

br. 130 – „Imovinske kartice – efikasan instrument sprječavanja korupcije u jugoistočnoj Europi ili tigar od papira?” / Vjekoslav Bratić, Martina Pezer, Branko Stanić, 15. ožujka 2023.

Sva izdanja *Osvrta Instituta za javne financije* objavljuju se i na engleskome jeziku – *IPF Notes*.

Public Sector Economics

Public Sector Economics međunarodni je znanstveni časopis u izdanju Instituta za javne financije koji objavljuje članke iz područja ekonomike javnoga sektora – teorijske, empirijske i *policy* analize uloge i funkcioniranja javnoga sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, i na razvijenim tržištima i na onima u razvoju. Nastao je 1976. pod imenom *Financijska praksa* (kasnije *Financijska teorija i praksa*), a od 2011. objavljuje se samo na engleskome jeziku pod nazivom *Financial Theory and Practice*. Od 2017. časopis mijenja ime u *Public Sector Economics* te izlazi kao elektronička publikacija.

U zadnjemu ovogodišnjem posebnom broju časopisa *Public Sector Economics* o *inflaciji i javnim financijama u 2020-ima* odabrani članci analiziraju različite aspekte inflacije vezane uz oporezivanje, javnu potrošnju i fiskalne politike u naprednim tržišnim gospodarstvima i tržištima u nastajanju. Jedna od zajedničkih poruka jest da inflacija znatno utječe na dizajn poreznih sustava i sustava naknada, kao i na fiskalne pozicije i njihove makroekonomske učinke.

Godišnje se objavljuju četiri broja i svi su radovi dostupni u otvorenome pristupu na [službenoj stranici časopisa](#).

Prema pokazateljima *Scimago Journal & Country Ranka (SJR)* za 2022., časopis *Public Sector Economics* svrstan je u treći kvartil (Q3) i na 53. je mjestu (od ukupno 161) među hrvatskim časopisima indeksiranim u bazi *Scopus*.

NEWSLETTER

Do 2021. pojedini članci objavljeni u časopisu koji su bili zanimljivi široj čitateljskoj publici prevodili su se na hrvatski i objavljivali u izdanju *Odabrani prijevodi*.

Ostale publikacije

Institut za javne financije ima bogatu izdavačku djelatnost te, uz **knjige** iz područja javnih financija, izdaje i stručne časopise – *Porezni vjesnik* i *Carinski vjesnik*.

Osim redovitih brojeva, objavljuju se i posebni brojevi u kojima se obrađuju teme iz hrvatskoga poreznog, carinskog i trošarinskog sustava te sustava carinske i izvancarinske zaštite.

Za časopise pišu stručnjaci iz Porezne uprave i Carinske uprave koji donose novosti iz zakonodavstva, korisne primjere iz prakse, upute i mišljenja te odgovaraju na pitanja iz struke. Časopisi su namijenjeni poslodavcima, poreznim savjetnicima, knjigovodstvenim servisima te fizičkim i pravnim osobama koje se u svojem radu susreću s poreznim i carinskim temama.

U 2023. su objavljeni sljedeći posebni brojevi *Poreznoga vjesnika* (porezni priručnici): *Porez na dodanu vrijednost s komentarom*, *Izmjene ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sukladno Mnogostranoj konvenciji – sintetizirani tekstovi, dio II.*, *Mišljenja i upute iz poreznog i prekršajnog postupka*, *Upute i mišljenja o porezu na dodanu vrijednost*.

U 2023. su objavljena četiri posebna broja *Carinskog vjesnika* (carinski priručnici): *Zbirka trošarinskih propisa Europske unije*, *Zbirka carinskih propisa Europske unije*, *Zbirka nacionalnih carinskih propisa* i *Zbirka propisa o trošarinama i posebnim porezima*.

Stručni časopisi za 2024. godinu (pretplata) kao i brojne knjige – udžbenici, monografije i prijevodi – mogu se naručiti putem [narudžbenice](#).

NEWSLETTER

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

Institut za javne financije javni je znanstveni institut, usmjeren na ekonomska, pravna i institucionalna pitanja javnih financija i javnoga sektora.

Newsletter Instituta za javne financije povremeno je glasilo u kojemu se objavljuju kratki prikazi radova kojima su autori/suautori istraživači Instituta za javne financije, a objavljeni su u znanstvenim časopisima ili radnim materijalima o kojima zainteresirani čitatelji više mogu doznati s pomoću poveznica.

U *Newsletteru* se najavljuju događanja, projekti i publikacije Instituta za javne financije te se izvještava o njima.

Izdavač:

Institut za
javne financije

Smičiklasova 21, Zagreb

Tel.: (+385 1) 4886 444

Faks: (+385 1) 4819 365

E-adresa: ured@ijf.hr

